

Želvy a ostatní plazi - správná výživa a péče

Jak se spřátelíte s plazy

Vhodný příbytek pro Vaše chovance

Jaký typ terária je vhodný pro želvy?

Jak vybudujete domov pro živočichy z písčinych oblastí

Aby se u Vás dobře cítili živočichové z deštných pralesů

Bez techniky to nejde: osvětlení, topení a filtrace

Jak upravíte vodu

Jaké krmení potřebují plazi?

Základní krmiva

Speciální druhy krmiv

Rostlinné krmivo

Jak zajistíte pro své chovance odpovídající přísun vitamínů

Jak správně krmit

Co dělat, pokud vaši chovanci onemocní?

Zranění

Nachlazení

Průjem

Zácpa

Nechutenství

Jsou plazi skutečně tak robustní, jak vypadají?

- **Zařízení terária**
- **Péče**
- **Krmivo**
- **Nemoci**

Tento sera rádce Vám chce být nápomocen při zařizování vhodného terária. Napoví Vám, jak poskytnout vašim chovancům optimální péči a výživu. Může se také stát, že i přes veškerou péči Váš miláček onemocní, v takovém případě zde naleznete radu, jak mu rychle a účinně pomoci

Mnoho lidí přitahuje exotický, častokrát až bizarní vzhled plazů. Mimořádné oblíbenosti se těší želvy, a mnozí lidé chovají ve svých domácnostech i jiné druhy plazů. Například různé ještěry, nebo hady. I přes svůj zdánlivě robustní vzhled jsou mnozí plazi velmi citlivá a chovatelsky náročná zvířata. Ne se rozhodnete pro chov jakéhokoli terarijního zvířete, poraďte se se svým odborným zoo obchodníkem, jak náročnou péči mu budete muset věnovat. Jistý respekt, který snad pocítíte při spatření těchto mimořádně zajímavých a lze říci i starobyle vyhlížejících zvířat, je jistě zcela na místě. Ale s trochou odborné pomoci zjistíte, že není nijak zvláště těžké, ani náročné, chovat v domácích podmínkách různé zajímavé druhy plazů.

Plazi obývají naši planetu již nepředstavitelně dlouhou dobu. Nejstarší nálezy pozůstatků těchto původních obyvatelů naší planety jsou zhruba 300 milionů let staré, zcela nesporně byli plazi vládci i naší zemi po dobu delší než 200 milionů let. Želvy a ostatní plazi přežili tento obrovský časový úsek takřka beze změny. Jsou tedy živoucím důkazem dokonalosti přírody.

Každý terarijní živočich má své specifické nároky na ubytování. Z toho pohledu lze tedy říci, že není terárium jako terárium! Zvažte tedy ještě před tím, než si určité zvíře opatříte, zda a jakým způsobem jste schopni mu odpovídající ubytování zajistit.

Terarijní zvířata, jako studenokrevní živočichové, potřebují k udržení svých životních funkcí zajistit ve svém příbytku především dostatečně vysokou teplotu. Pocházejí totiž z oblastí s teplým, až horkým klimatem. Kupříkladu ve střední a severní Evropě se s plazy

setkáváme jen zřídka.

Jaký typ terária je vhodný pro želvy?

Suchozemské želvy - by měly být chovány během teplých měsíců (teplota v noci by měla dosahovat 18°C) **ve venkovních výběžích**. Tento prostor by měl želvám poskytovat jak možnost vyhřívání na slunci, tak i úkrytu ve stínu. Pro dospělého jedince suchozemské želvy počítejte s minimálně 2 m². Chováte-li více jedinců, je třeba plochu odpovídajícím způsobem zvětšit. Při plánování výběhu pamatujte, že želvy jsou šplhavci a dokáží se pohybovat velice rychle. Také zdatně

hrabou, je tedy třeba výběh zbudovat dostatečně bezpečný, aby nemohly uprchnout, znamená to, že výběh musí mít pevné dno, které by nemohly želvy prohrabat! Výběh musí být zajištěn proti nežádoucím návštěvníkům, jako např. kočky, psi a hlodavci. Nesmí chybět voda na pití, ke které musí mít želvy dobrý přístup. Je třeba pamatovat na možnost odpočinku. Želvy jej rády tráví v krytém, uzavřeném prostoru, nejlépe postavíte-li jim dřevěný domeček. Suchozemské želvy je možné chovat také volně v zahradě. Samozřejmě musíte zachovat jistá bezpečnostní opatření:

- Zahrada musí být neproniknutelně oplocena
- Zamezte přístupu na schody (např. do sklepa apod.)
- Zeleninové, květinové a salátové záhony musíte před želvami chránit, jinak jim poslouží jako přírodní jídelna
- v zahradě nemůžete pěstovat žádné jedovaté rostliny, ani zde nemůžete nechat bez dozoru hnojiva, postřiky nebo ochranné prostředky na rostliny
- Že není nebezpečí např. povaleného zahradnického náčiní • Zahradní bazénky, nebo jezírka musí být zajištěny tak, aby do nich nemohly želvy spadnout
- **Pro chov vodních želv** je naopak rybníček, nebo jezírko nezbytné. Břehy takového jezírka by měly být velmi mírné, pozvolné, aby měly želvy dobrý přístup. Nedoporučujeme v takové vodní nádrži chovat

současně ryby. Pro vaše želvy by byly vítanou potravou. Rovněž pěstování vodních rostlin je problematické.

I pro vodní želvy je při jejich volném chovu v zahradě třeba vzít v úvahu výše jmenované aspekty (bezpečnost, domeček pro odpočinek) atd.

Vodní želvy pro jejich chov potřebujete zařídit tzv. **akvaterárium**. Želvám musíte umožnit pobyt jak na suchu, tak i ve vodě. Jedná se tedy o kombinaci akvária a terária.

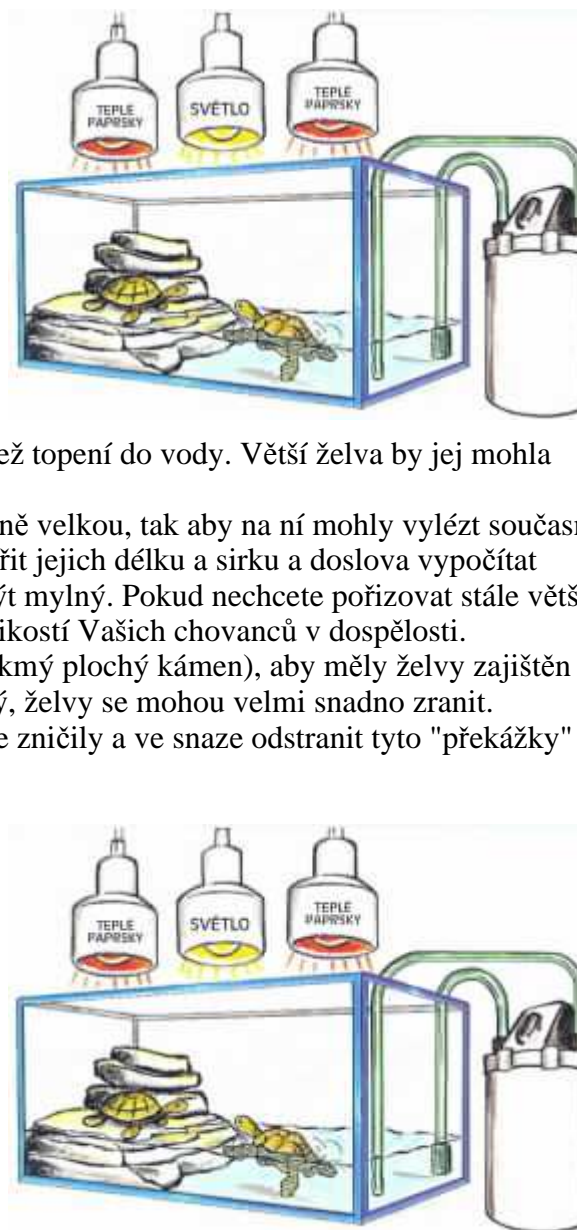
Voda v akvateráriu musí být tak hluboká, aby se želva mohla celá ponořit. Zhruba řečeno hloubka vodního sloupce by měla odpovídat sírce krunýře Vaší želvy. Teplotu vody je třeba udržovat v rozmezí 20 až 28°C, podle druhu, který chováte. Zeptejte se Vašeho odborného zoo obchodníka, v jaké teplotě máte svou želvu držet. K ohřevu vody doporučujeme raději instalovat nad akvaterárium světlo s teplými paprsky, než topení do vody. Větší želva by jej mohla snadno poškodit, nebo zničit.

"Pevninu" ve Vašem akvateráriu musíte udělat dostatečně velkou, tak aby na ní mohly vylézt současně všechny želvy, pokud jich chováte více. Nejlépe je změřit jejich délku a sírku a doslova vypočítat plochu, kterou budou potřebovat. Pouhý odhad může být mylný. Pokud nechcete pořizovat stále větší větší akvaterárium, nezapomeňte počítat s celkovou velikostí Vašich chovanců v dospělosti. Přechod z vody na pevninu musí být pozvolný (kupř. šikmý plochý kámen), aby měly želvy zajištěn pomalý a bezpečný výstup a vstup. Pozor na ostré hraný, želvy se mohou velmi snadno zranit. Akvaterárium nelze dekorovat např. kořeny. Želvy by je zničily a ve snaze odstranit tyto "překážky" i si mohly ublížit.

Nevhodné jsou i rostliny. Vzhledem k tomu, že vodní želvy jsou částečně býložravé, je důvod zřejmý. Okousané a vyhrabané rostliny nejsou žádnou ozdobou. Chcete-li umístit rostliny v blízkosti akvaterária, informujte se, zda nejsou pro zvířata jedovaté i když na ně želvy přímo nedosáhnou, může sem spadnout kupř. list.

Želvy, podobně jako mnoho jiných plazů, potřebují v zimním období tzv. zimní spánek. Pro suchozemské želvy k tomu dobře poslouží dřevěná bednička, nebo pevná papírová krabice. Tu naplníte vlhkou hlínou, nebo listím. Bedničku, nebo krabici umístíte na klidném, chladnějším místě. Ideální teplota pro přezimování je 8 - 10°C. Želvu do ní

umístěte na podzim. Vzhledem k tomu, že v období zimního spánku je želva zcela bezbranná, musíte zajistit, aby ji neobjevili žádní "nepřátelé", např. psi, kočky a hlodavci! Zde Vaše želva bezpečně přečká zimní období.

Z jara po probuzení Vaši želvu nejprve vykoupete. Připravte si dostatečně velkou plochou nádobu. Do ní nelijte vlažnou vodu. Pamatujte, že je želva velmi zesláblá, vody dejte tedy jen tolik, aby mohla držet hlavu volně a pohodlně na hladině. Stav vody musí být takový, aby želva svou hlavu bez námahy držela nad hladinou. Doporučujeme do vody nadávkovat sera activ plus R (10 kapek na 1 l vody) pro celkové posílení a povzbuzení chuti k jídlu.

Jak vybudujete domov pro živočichy z písčných oblastí

Pro zvířata, pocházející z oblastí teplých a suchých (např. různí gekoni a mnozí hadi) je třeba vybudovat odpovídající **pouštní terárium**. Základem takového terária je písek a kamenné stavby. Další variantou je **kamenné terárium**, jeho zařízení vyplývá z názvu. Při budování kamenných staveb dejte pozor především na stabilitu. Lezoucí zvířata by snadno mohla některý kámen uvolnit a mohlo by dojít k jejich poranění. Jednotlivé kameny lze ve stavebách pevně a přitom pružně spojit speciálním lepidlem, nebo pojivem, podobným maltě. Tyto materiály nakupujte vždy ve specializovaných zoo obchodech, nikdy ne kupř. ve stavebninách. Zdánlivě velmi podobné materiály mohou mít často zcela odlišné složení, a některé substance mohou být pro zvířata jedovaté. Do těchto terárií lze použít jen velmi málo vhodných rostlin jako dekoraci, v úvahu přicházejí snad jen některé druhy silnolistých rostlin, jako např. agáve, nebo kaktusy. Z praktických důvodů je snad lépe v teráriu tohoto typu od rostlinné dekorace upustit.

Aby se u vás dobře cítili živočichové z deštných pralesů

Nezbytně nutné je zajistit dostatečný přístup čerstvého vzduchu. Relativně vysoká teplota a značná vlhkost v "akvateráriu" i "tropickém deštném pralesu" vyvolávají vyšší spotřebu kyslíku. Vlhkost se často kondenzuje na stěnách a tím je zhoršen pohled do terária, ve špatně větraném teráriu je rovněž vysoké riziko vzniku plísní. U skleněných terárií zajistíte dostatečný přístup vzduchu instalováním kovových, nebo plastových větracích mřížek. Větrací otvory s mřížkou nesmí být umístěny na protilehlých stranách. Vzniklý průvan může vést k nachlazení zvířat!

Pro zvířata z vlhkých a teplých oblastí zřídte terárium, které jim bude simulovat jejich přirozené životní prostředí, **tropický deštný prales**. Terárium musí být vysoké, hustě osázené rostlinami a zvířatům musí poskytovat možnost šplhat. Lze jej nabídnout jako domov mnohý

plazům z těchto oblastí (chameleónům, anolisům, užovkám). Pamatujte na bezpečnost svých chovanců. Veškeré stavby musí být stabilní, aby nemohlo dojít k jejich zřícení. Před koupí terária se rozhodněte, jak jej budete zařizovat a podle toho vybírejte velikost, ve Vašem odborném zoo obchodě Vám jistě poradí, jak velký a jaký životní prostor budete potřebovat.

Bez techniky to nejde: osvětlení, topení a filtrace

V teráriu, které je osázeno rostlinami je třeba použít k osvětlení zářivkovou trubici s dostatečným UV zářením, obdobné jsou užívány pro osvětlení akvárií. V teráriích, kde potřebujeme teplé a jasné světlo (podobné slunečnímu záření) je vhodné použít raději světelný zdroj se žárovkou. Pro velmi teplomilná zvířata bude třeba přidat k běžnému osvětlení ještě infračervené světlo, které vydává hodně tepla, ale prakticky žádné světlo. Před nákupem osvětlení se poraďte s vaším odborným zoo obchodníkem. Jistě Vám nejen doporučí to nejvhodnější, ale poradí Vám, jak osvětlení umístit, aby bezpečně plnilo to, co od něj potřebujete. Tedy svítilo i topilo a přitom neohrožovalo a nerušilo vaše chovance. Jednoduše zajistíte ve Vašem teráriu potřebnou dobu osvitů pomocí časového spínače, v tropických oblastech se den a noc střídají zhruba ve dvanáctihodinovém rytmu.

Dodržujte tedy tento rytmus i ve vašem teráriu. Svým spektrem je slunečnímu světlu nejbližší UV záření. Můžeme doporučit použít dvakrát týdně maximálně po dobu 5 minut. Delší osvit může vést k popálení zvířat! Vodu v "akvateráriu" je třeba ohřívat na určitou teplotu. Nedoporučujeme ji ohřívat přímo v teráriu pomocí skleněného akvarijního topítka. vodní želva je relativně silné zvíře. Lehce by mohla topení, například při leknutí, rozbít. Je tedy daleko bezpečnější ohřívat vodu mimo nádrž, například cestou z filtru do terária, nebo pomocí sálavého tepla. Každý chovatel vodní želvy brzy zjistí, že jeho chovanec má velice rychlou látkovou výměnu, znamená to tedy často měnit vodu v akvateráriu. znečištěná voda je pro želvu jedovatá. Spolu s pravidelnou výměnou vody (dle potřeby minimálně jednou týdně, ale spíše každodenně) je tedy třeba vodu čistit pomocí účinného filtru. Dostatečně výkonný filtr odstraňuje nejen mechanicky, ale hlavně biologicky, nečistoty z vody. Přeměnou amoniaku a nitritů se výrazně zlepšuje kvalita vody. A to zabezpečuje dobrý filtr. V žádném případě však filtrace nenahrazuje výměnu vody!

Jak upravíte vodu

Vodovodní voda je bez patřičné úpravy pro akvateraristiku nepoužitelná! Chlor a volné soli, které se užívají při úpravě vodovodní vody, poškozují kůži zvířat. Měď, která se uvolňuje z vodovodního potrubí, je velmi častou příčinou onemocnění zvířat. K úpravě vodovodní vody, tedy odstranění výše uvedených škodlivých látek, slouží regulátor **sera aqutan**. Neutralizuje okamžitě škodlivé volné kovy a ochraňuje kůži před agresivním chlorem. Želvy je třeba chovat ve vodě o pH hodnotě neutrální (pH 7). Provádějte pravidelně kontrolu pH hodnoty vody pomocí **sera pH-Test**. Ještě rychleji a precizněji můžete tuto hodnotu změřit pH metrem **sera ISFET pH metr**. Hodnotu pH je možné zvýšit pomocí regulátoru **sera pH-plus**, nebo snížit regulátorem **sera pH-minus** na odpovídající neutrální pH hodnotu.

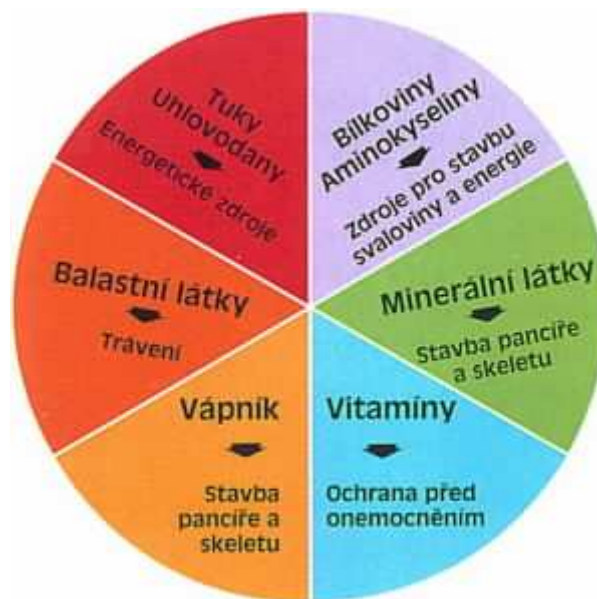

V přírodě si vyhledají vhodnou potravu želvy i ostatní plazi sami. Zvířata chovaná v zajetí jsou však zcela odkázaná na péči svého chovatele. Nikdy proto nezapomínejte, že jste plně zodpovědní za spokojený a zdravý život Vašeho mazlíčka.

Znamená to tedy zajistit mu nejen odpovídající životní prostor, ale i druhově vhodnou a rozmanitou výživu. Potrava musí obsahovat všechny potřebné živiny, ale i ostatní nezbytné látky. Patří k nim například minerální látky, vápník a vitamíny. Všechny tyto látky potřebují plazi ke správnému vývoji skeletu, krunýře, šupinatého pancíře a drápů, ale i k zajištění správného trávení. Kupříkladu potrava pro želvy musí obsahovat dostatek balastních látek, neboť želvy jinak trpí zácpou. Několik zvadlých listů salátu, nebo příležitostně kousek masa, nejsou skutečně dostačující výživou pro vaši želvu. Vedle odpovídajícího množství je třeba také zajistit dostatečně kvalitní potravu. Poznatky, o potravních zvycích a nárocích želv, hledala firma sera v jejich domovině. Tyto poznatky pak promítla do výroby dvou vysoce kvalitních krmiv sera raffy I a sera raffy P. Krmiva jsou určena jak pro želvy suchozemské, tak i vodní. Mimo jiné, obsahují tato krmiva aminokyseliny, bílkoviny, minerální látky, vápník, komplex vitamínů a balastní látky, které zajistí, že vaši chovanci nebudou trpět žádným živinovým nedostatkem.

Základní krmiva

sera raffy I

Toto speciální přírodní krmivo pro želvy je vyrobeno z vodních živočichů. Je určeno jako základní krmivo především pro vodní želvy, ale lze jej užívat jako doplňkové krmivo pro menší vodní želvy a ještěrky. Díky svému složení, drobní krabi, mušle, garnáti, mravenčí vajíčka

sera raffy P

Plovoucí granulky sera raffy P jsou vyrobeny z drobných vodních živočichů a surovin rostlinného původu, sera raffy P je obohaceno vápníkem, vitamíny a aminokyselinami. Díky svému složení je sera raffy P vhodné jako základní krmivo pro bahenní vodní i suchozemské želvy, stejně

apod., obsahuje toto krmivo vysoký podíl vápníku. Je tedy důležité pro stavbu krunýře, speciálně jeho šupinaté povrchové části.

jako pro mnohé další druhy plazů

Speciální druhy krmiv

Především pro vodní želvy jsou mimořádným pamlskem některé ze speciálních druhů krmiv, vyráběných pro akvariální ryby.

Sera FD Artemia Shrimps je vyrobeno liofilizováním (vysušení pomocí extrémního mrazu) vylíhnuté a vzrostlé Artemia šalina (žábřonožka solná). Malé, soustům odpovídající kousky tohoto krmiva, se želvy

rády naučí přijímat i z ruky. Optimální podíl bílkovin, tuku a surové vlákniny zaručují dokonalé trávení a využití tohoto krmiva.

Sera FD Tubifex (liofilizované nitěnky) je mimořádně bohaté na bílkoviny. Želvy toto krmivo porcované v malých krychličkách, přijímají velmi ochotně.

Sera viformo je tabletové krmivo, které je ideální obměnou v krmení vodních želv, neboť obsahuje značný podíl rostlinných surovin.

Sera O-nip tyto krmné tablety jsou vyrobeny z 50% : nejhodnotnějších vločkových krmiv a zbytek podílu tvoří mletí vodní živočichové. Vaše vodní želvy je budou již po krátkém čase jistě rády přijímat z ruky.

Rostlinné krmivo

Čerstvá zelenina a ovoce musí být nezbytnou součástí krmného plánu. Vhodné a zvířaty oblíbené jsou např.: hlávkový salát, okurka, rajské jablko, banán, pampeliška, čínské zelí apod.

Někdy se stává, že želva odmítá přijmout nový druh potravy. Nejčastěji tehdy, je-li krmena příliš jednostranně. Je také pravda, že želva dovede být velmi tvrdohlavá, setká-li se s novou, neznámou vůči chuti. Není však nijak složité, zavést do jídelníčku želvy nový druh potravy. Přimíchejte ji do známého druhu krmiva, postupně zvyšujte podíl nového a snižujte podíl známého druhu. Uvidíte, že Vaše želva začne toto krmivo záhy bez problémů přijímat.

Ovoce a zeleninu vždy řádně omýt pod tekoucí vodou. Odstraní tak případné postřikové prostředky. Tyto látky jsou škodlivější pro želvu, jak pro člověka. Doporučujeme také odstranit z ovoce slupku (kupř. jablka), v té jsou škodlivé látky často absorbovány. Ideální by bylo samozřejmě krmit rostlinným krmivem z oblastí, kde nejsou postřikové prostředky používány. Pestře a rozmanitě krmení želvy je vcelku snadné zavést do jídelníčku nový druh potravy. Vy, jako chovatel nemáte pak problém čím želvu nakrmit.

Jak zajistíte pro své chovance odpovídající přísun vitamínů

Nejjednodušší je přidat do běžného krmiva jednou týdně **sera reptilin** dle návodu, uvedeném na příbalovém letáku. Tento doplňkový preparát obsahuje životně důležité vitaminy, zpracované ve formě, stravitelné pro plazy. Pravidelným užíváním tohoto preparátu ochráníte vaše chovance před nemocemi, které vznikají jako důsledek nedostatečného zásobení organismu vitamíny. Předcházíte měknutí krunýře a deformacím kostí (rachitis) z nedostatku vitamínu A, jakož i očním onemocněním. Vitaminový preparát **sera reptilin** je určený nejen pro suchozemské a vodní želvy, ale i pro různé ještěry, hady a ostatní plazy. Tento preparát je vyráběný v tekuté formě. Lze jej tedy aplikovat i živým zvířatům, které druhotně užíváte ke krmení svých plazů.

sera reptilin lze rovněž jednoduše nakapat na garnáty, krevetky nebo mravenčí vajíčka a pak je zkrmit. Stejně postupujte, krmíte-li svého hada např. vejci.

Jak správně krmit?

Dospělá želva by měla být krmena dvakrát denně s tím, že jeden až dva dny v týdnu krmení zcela vynechejte. **Mladé a dospívající zvíře** krmte vícekrát denně, vždy jen tolik, aby dávku spořádalo beze zbytku během několika minut. Nekrmte více, než je potřeba. U dospělých zvířat je důležité dodržovat v týdenním rytmu jeden až dva dny vyhladovění. Jistě nechcete, aby Vaše želvy trpěly přetučněním a trávicími problémy. Krmivo a pitná voda musí mít stejnou teplotu, jako prostředí, ve kterém želvu chováte. Příliš studené krmivo (např. nedostatečně rozmražené) vede k trávicím problémům nebo střevním onemocněním!

Zranění

I při nejlepší péči nelze v některých případech zabránit poranění zvířete. Jsou to různé škrábance, šrámy a kousnutí. K ošetření poranění tohoto typu je třeba navlhčit vatový smotek přípravkem **sera sanipur**, tím pak poraněné místo jemně otřít, **sera sanipur** lze také nakapat přímo na poranění, **sera sanipur** lze rovněž používat k pravidelné péči o krunýř želvy, vatovým smotkem, navlhčeným sera sanipur, krunýř důkladně vydrhněte.

Nachlazení

Trvale nízká teplota, průvan a výraznější teplotní výkyvy mohou u plazů vyvolat velmi rychle nachlazení. Například u zvířat chovaných v akvateráriu stačí rozdíl teploty mezi vodou a vzduchem větší než 5° C k tomu, aby nachladlo. Charakteristickými příznaky nachlazení u terarijních zvířat jsou kýčání, ochraptění a šlemovitý výtok z nosu, oči a tlamky. Již při prvních příznacích je třeba neprodleně zasáhnout! Neléčené nachlazení přechází velmi rychle v chronické onemocnění a vede k zánětu plic! Zvyšte v teráriu teplotu a zabraňte průvanu. Do krmiva nadávkujte přípravek **sera bronchipur R** (dle návodu na příbalovém letáku). Podávejte jej po dobu tří dnů.

Průjem

Průjmové onemocnění je nejčastěji vyvoláno nízkou teplotou, podáváním studené pitné vody, zkaženou, nebo nevhodnou potravou. Může jej způsobit také špatná hygiena a nedostatečná čistota v teráriu. Zjistíte-li u vašeho zvířete průjem, musíte neprodleně zvýšit teplotu cca na 30°C. Podávejte pak po dobu tří dnů krmivo, do kterého nadávkujete přípravek **sera diropur R**. Dodržte dávkování uvedené na příbalovém letáku. Nejlepší prevencí proti uvedeným onemocněním je důsledné dodržování hygieny a dostatečná teplota v teráriu. Podávané krmivo a pitná voda musí být temperovány na teplotu terária.

Zácpa

Nedostatek pohybu a strava s nízkým obsahem balastních látek způsobují i u plazů zácpu. Charakteristickými příznaky jsou nechutenství a silné bolesti. Pokud zvíře ještě samo přijímá potravu, nakapejte přípravek **sera laxopur R** (doporučené dávkování naleznete na příbalovém letáku) na jeho oblíbenou potravu. Odmítá-li krmivo, je možné odpovídající dávku **sera laxopur R** rozmíchat v cca 10 ml vlažné vody. Připravený roztok pak podejte opatrně nemocnému zvířeti. O nejlepším způsobu, jak šetrně donutit Vašeho mazlíčka, aby roztok spolknul, se poraďte s odborníkem ve Vašem zoo obchodě, příp. veterinárním lékařem! Uvedené ošetření je třeba opakovat dva až tři dny. Pamatujte, že jakákoli manipulace se zvířetem musí být prováděna opatrně a velmi šetrně, neboť trpí silnými bolestmi. Součástí léčby je každodenní koupel ve vlažné vodě. Přidejte do ní několik kapek **sera laxopur R**, zvíře se totiž ve vodě často napije.

Dostatečný pohyb, který je nejlepší prevencí proti zácpě, Vašemu zvířeti zajistíte přiměřeně velkým volným prostorem v teráriu (viz kapitola "Vhodný příbytek pro Vaše chovance"). Aktivitu terarijních zvířat podmiňuje dostatečně vysoká teplota. Kupř. želva by měla být v průběhu jakékoli léčby držena při konstantní teplotě 30° C

Nechutenství

Pokud není nechutenství vyvoláno překrmením zvířete, (v tomto případě postačí jeden den diety) začněte pátrat po příčinách, proč zvíře potravu odmítá. Nejčastějším důvodem bývá například stres z přemístění do neznámého prostředí, podání nového druhu potravy apod. Nechutenství a celková apatie se projevuje u terarijních zvířat také následně po zimním odpočinku, kdy je zvíře drženo v nižší teplotě. Je rovněž typickým důsledkem prodělaného onemocnění. Pro zlepšení chuti nakapejte na krmnou dávku přípravek **sera activ plus R** (dávkování najdete na příbalovém letáku). Krmivu dodá pro plazy neodolatelnou vůni. Zvířatům, která aktivujete po období zimního odpočinku, doporučujeme nadávkovat **sera activ plus R** jednoduše do koupele, během které se také napijí.

Želvy a mnozí další plazi zdánlivě vypadají robustní a právě jejich vzhled se jim často stane osudný! Pamatujte, že ve skutečnosti jsou to senzibilní a citlivá zvířata, která jsou přímo závislá na druhu odpovídajícím způsobu chovu, správné výživě a ošetřování.

Želvy nejsou žádné hračky!

Jsou to především malé děti, které se ke zvířatům často chovají hrubě. Není to většinou úmyslné, a tato zvířata nedokáží dát najevo hlasem svůj strach, nebo bolest. Dalším ohrožením jsou kupř. p. Jejich varovný štěkot, že legrace skončila, želva nechápe. Pes na ni pak často zaútočí. Ale i mnozí dospělí lidé často nerespektují, že želva potřebuje ke své spokojenosti především klid a tak ji nař

obracejí na krunýř a nechápou, že ji tím vlastně trápí. Prosím, informujte se ještě před tím, než pořídíte nějaké terarijní zvíře, u svého odborného zoo obchodníka, jakou péči bude Váš chovan vyžadovat, vysvětlíte svým dětem, že spolu s radostí si pořizujete také starost a že i ony jsou spo zodpovědné za spokojený život tvora, který je na Vás zcela závislý. Kontrolujte, zda se děti o zví odpovídajícím způsobem starají. Jen tak budete mít Vy i Vaše děti po dlouhou dobu radost exotického domácího mazlíčka.

